

УДК 792. 57 (73+477)

Цитування:

Белименко Л. І. Дитячий мюзикл як популярний жанр українського сценічного мистецтва 60–90-х років ХХ століття: формування та розвиток. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв* : наук. журнал. 2023. № 2. С. 243–248.

*Белименко Ліляна Іванівна,
викладачка Київського національного
університету культури і мистецтв
<https://orcid.org/0000-0002-7323-9528>
lilyana.belimenko@gmail.com*

Belymenko L. (2023). Children's Musical as a Popular Genre of Ukrainian Stage Art in 1960s-1990s: Formation and Development. *National Academy of Managerial Staff of Culture and Arts Herald: Science journal*, 2, 243–248 [in Ukrainian].

ДИТЯЧИЙ МЮЗИКЛ ЯК ПОПУЛЯРНИЙ ЖАНР УКРАЇНСЬКОГО СЦЕНІЧНОГО МИСТЕЦТВА 60-90-Х РОКІВ ХХ СТОЛІТТЯ: ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТОК

Мета статті – виявити особливості формування та основні тенденції розвитку дитячого мюзиклу як популярного жанру українського сценічного мистецтва у 60-90-ті рр. ХХ ст. **Методологія дослідження.** Застосовано історико-культурний метод, завдяки якому узагальнено фактологічний матеріал, пов'язаний з часом створення та логікою розвитку дитячого мюзиклу в українському сценічному мистецтві 60-90-х рр. ХХ ст.; метод мистецтвознавчого та жанрово-стилістичного аналізу, що посприяв виявленню специфічних художньо-естетичних, жанрових і стилістичних особливостей в постановках дитячого мюзиклу на сценах українських театрів. **Наукова новизна.** Досліджено історію становлення та розвитку українського дитячого мюзиклу в сценічному мистецтві 1960-1990-х рр., виявлено його музично-художні та постановочно-виконавські особливості; наведено хронологічну послідовність написання найбільш значущих у контексті розвитку жанру перших вітчизняних дитячих мюзиклів; виявлено внесок українських композиторів (Ж. Колодуб та Л. Колодуба, О. Білаша, І. Поклада, С. Бедусенка) та режисерів (режисер П. Колісник, М. Лукавецький) в формування національного мюзиклу для дитячої аудиторії; проаналізовано дитячі мюзикли українських композиторів, що увійшли до «золотого фонду» національного сценічного мистецтва («Лис Микита» (лібрето Р. Кудлика) і «Том Сойєр» (лібрето М. Петренка за мотивами повісті Марка Твена) Б.-Ю. Янівського). **Висновки.** Процес інтегрування жанру мюзиклу в українське сценічне мистецтво останньої третини ХХ ст. відбувався відповідно до своєрідності тогочасного соціокультурного простору, суспільно-політичних подій та мистецьких тенденцій. Творче переосмислення змістових та структурних особливостей західного жанрового інваріанта в 60–90-ті рр. ХХ ст. стало основою формування національного українського дитячого мюзиклу як фактору інтернаціоналізації світової музично-сценічної культури. Разом з тим, формування українського дитячого мюзиклу пов'язане з процесом націоналізації жанру, свідченням чого є спірання лібрето на сюжети з народного фольклору і традиційної української культури, привнесення традиційних принципів і прийомів, властивих сценічному мистецтву України. Особливості формування та подальшого розвитку дитячого мюзиклу в Україні зумовлювалися творчими пошуками вітчизняних композиторів (Б.-Ю. Яновського, І. Поклада, С. Бедусенка, Ж. та Л. Колодубів, Є. Лапейка, О. Коломійцева, А. Бондаренка та ін.) і театральних режисерів. Постановки дитячих мюзиклів 1960–1990-ті рр. дозволяють говорити про переосмислення західного архетипу жанру та початок формування національного українського мюзиклу.

Ключові слова: дитячий мюзикл, українське сценічне мистецтво, дитячий музичний театр, жанр, постановочно-виконавські особливості.

Belymenko Liliana, Lecturer, Kyiv National University of Culture and Arts

Children's Musical as a Popular Genre of Ukrainian Stage Art in 1960s-1990s: Formation and Development

The purpose of the article is to identify the peculiarities of formation and the main trends in the development of children's musical as a popular genre of Ukrainian stage art in the 1960s-1990s. **Research methodology.** The historical and cultural method was used to summarise the factual material related to the time of creation and the logic of development of the children's musical in the Ukrainian stage art of the 1960s-1990s. The methods of art historical and genre-stylistic analysis were applied to help identify specific artistic and aesthetic, genre and stylistic features in the productions of children's musical on the stages of Ukrainian theatres. **Scientific novelty.** The history of the formation and development of the Ukrainian children's musical in the stage art of the 1960s-1990s is studied; its musical, artistic, staging and performance features are revealed. The chronological sequence of writing the most significant in the context of the

development of the genre of the first national children's musicals is presented. The contribution of Ukrainian composers (Zh. Kolodub and L. Kolodub, O. Bilash, I. Poklad, S. Bedusenko) and directors (P. Kolisnyk, M. Lukavetskyi) in the formation of the national musical for children's audiences is revealed. Children's musicals by Ukrainian composers included in the "golden fund" of national stage art are analysed ("Fox Mykita" (libretto by R. Kudlyk) and "Tom Sawyer" (libretto by M. Petrenko based on Mark Twain's novel) by B.-Yu. Yanivskyi). **Conclusions.** The process of integrating the musical genre into the Ukrainian stage art of the last third of the 20th century took place in accordance with the peculiarities of the socio-cultural space of that time, socio-political events and artistic trends. The creative rethinking of content and structural features of the Western genre invariant in the 1960s-1990s became the basis for the formation of the national Ukrainian children's musical as a factor in the internationalisation of the world music and stage culture. At the same time, the formation of the Ukrainian children's musical is connected with the process of nationalisation of the genre, as evidenced by the reliance of the libretto on stories from folklore and traditional Ukrainian culture, the introduction of traditional principles and techniques inherent in the stage art of Ukraine. The peculiarities of the formation and further development of children's musicals in Ukraine were conditioned by the creative searches of domestic composers (B.-Yu. Yanovskyi, I. Poklad, S. Bedusenko, Zh. and L. Kolodub, E. Lapeika, O. Kolomiitseva, A. Bondarenko) and theatre directors. The productions of children's musicals from the 1960s-1990s allow us to talk about the rethinking of the Western archetype of the genre and the beginning of the formation of a national Ukrainian musical.

Key words: children's musical, Ukrainian stage art, children's musical theatre, genre, production and performance features.

Актуальність дослідження. Український дитячий мюзикл є оригінальним жанровим різновидом національного музично-драматичного мистецтва. Його становлення – динамічний процес, що розпочався у 1960-ті рр. і триває на сучасному етапі, характеризуючись складним синтезом на рівні драматичного першоджерела, музично-театральних та міжжанрових діалогів, симбіозу та взаємопроникнення різноманітних стилів і стилістичних елементів, а також законів і тенденцій індустрії розваг.

Перші десятиліття ХХІ ст. характеризуються процесом створення жанрового архетипу українського дитячого мюзиклу, що відбувався паралельно зростанню популярності бродвейського мюзиклу. У цьому контексті актуалізується важливість дослідження процесу формування дитячого мюзиклу як популярного жанру українського сценічного мистецтва у 60-90-ті рр. ХХ ст. та основних тенденцій його розвитку в обраний для дослідження період.

Науковий інтерес до означеної проблематики зумовлено наявністю ряду суперечливих факторів у розвитку українського дитячого мюзиклу на сучасному етапі, що знаходяться в безпосередньому змістовому зв'язку з попереднім періодом та недостатньою увагою з боку вітчизняних науковців.

Аналіз публікацій. Протягом останніх років у вітчизняному мистецтвознавстві активізувався науковий інтерес до різноманітних питань, пов'язаних з особливостями мюзиклу як одного з найбільш популярних жанрів сучасного музично-сценічного мистецтва. Аналіз останніх досліджень та публікацій дозволяє констатувати, що найбільш розробленими наразі є питання, пов'язані з дослідженням

жанрової особливості мюзиклу та історії його розвитку на американській та українській сцені – вони отримали висвітлення в науковій публікації Б. Струтинського, Д. Вакуленко, І. Зайцева, С. Манько, М. Мельник, Ю. Коваленко та ін. Деякі аспекти розвитку сучасного дитячого мюзиклу в Україні аналізуються в наукових працях М. Харченко та М. Крипчук [8], О. Шевельової [9] та ін.

Питання зародження українського дитячого мюзиклу вітчизняними науковцями практично не досліджувалося. Виключення складає наукова стаття Х. Новосад-Лесюк «Становлення жанру мюзиклу на Львівській сцені (1986–1990)» [5], в якій авторка досліджує історію постановок перших дитячих мюзиклів в Україні на сцені Львівського театру юного глядача ім. М. Горького та Львівського російського драматичного театру Радянської Армії ПрикВО, а також музикознавчі праці О. Колубаєва [4], Х. Голубінки [2] та ін.

Мета статті – виявити особливості формування та основні тенденції розвитку дитячого мюзиклу як популярного жанру українського сценічного мистецтва у 60-90-ті рр. ХХ ст.

Виклад основного матеріалу. У вітчизняному мистецтвознавстві загальноновизнаною є теорія, згідно з якою основою існування жанру мюзиклу в соціокультурному просторі України є музично-театральна культура в цілому та професійний український музичний театр, зароджений в ХІХ ст. Безпосередньо саме на базі стаціонарних театрів музичної комедії в 1960-ті рр., як своєрідний крок в напрямку творчого оновлення і виходу з «періоду стою» в оперетковому жанрі, почали з'являтися перші постановки закордонних («Лісістрата» Г. Дендріно, 1962 р.; «Моя чарівна леді», 1963

р.; «Цілуй мене, Кет!», 1966 р.; «Кін» Ф. Комішела, 1971 р., Одеський театр музичної комедії та ін.), а згодом і вітчизняних мюзиклів.

Ю. Щукіна наголошує, що постановки характеризувалися спробою переходу за межі форми традиційної опереткової вистави; побудовою двомірних образів на мотиваціях персонажів; трансформацією акторської манери виконання відповідно до специфічного за природою синтезу гри, співу, музики та пластики [10, 114-119]. Основною проблемою, над вирішенням якої працювали провідні композитори і театральні діячі в період 60–80-х рр. ХХ ст. була проблема виходу за межі канонізованих підходів театру музичної комедії і формуванню нових методів, які б відповідали жанровій специфіці мюзиклу.

Одними з перших мюзиклів, написаних українськими композиторами, стали твори для дитячої аудиторії: «Лис Микита» Б.-Ю. Янівського за однойменною казкою І. Франка (перший варіант, 1967 р.), «Пригоди на Міссісіпі» Ж. Колодуб та Л. Колодуба, лібрето Д. Кісіна за М. Твенем (1971 р.), «Пригоди Яви і Павлуші» В. Шаповаленка за твором В. Нестайка «Тореадори з Васюківки» (1974 р.), «Ковбаска, Боцман та інші» (композитор і автор лібрето С. Бедусенко за інсценуванням Л. Закошанської повісті А. Ліндгрена «Ми на острові Сальткрока», 1982 р.), «Ах та горішок» та «Гаврош» М. Стецюна (1983 р.), «Барвінок і весна» С. Бедусенко за казкою Б. Чалого (1984 р.), «Лис Микита» Б.-Ю. Янівського за інсценізацією однойменної казки І. Франка українського поета Р. Кудлика (другий варіант); «Кицьчин дім» Ю. Знатокова; «Учень чарівника» П. Петрова-Омельчука, лібрето за мотивами повісті С. Прокоф'євої (1986 р.), «Пригоди Буратіно» О. Білаша за казкою О. Толстого (1988 р.); «Том Соєр» Б.-Ю. Янівського, лібрето М. Петренка за мотивами повісті Марка Твена (1990 р.), «Маленька чаклунка» В. Золотухіна, лібрето Д. Шевцова (1996 р.). Відповідно до специфіки тогочасного вітчизняного дитячого музичного театру вони характеризувалися яскравістю та виразністю музичних характеристик героїв, вишукано-простою мелодійністю, злиттям фантастики, казковості та реалізму, концепційною опорою «на одвічну сюжеттику боротьби позитивного й негативного начал» [7, 126].

Особливу увагу привертають дитячі мюзикли, написані композитором Б.-Ю. Янівським «Лис Микита» (лібрето Р. Кудлика) і «Том Соєр» (лібрето М. Петренка за мотивами повісті Марка Твена), «які увійшли

до золотого фонду українського театрального мистецтва [2, 74]. Театрознавці та музикознавці називають мюзикл «Лис Микита», першопрочитання якого здійснив на сцені Київського театру ім. І. Франка В. Опанасенко в 1967 р. одним із перших вистав-мюзиклів, музичне оформлення якого «складалося із джазових обробок українських народних пісень: «Як ішов я з Дебречина додому», «Через річеньку, через другу», «Сумна я була, сумна буду» [11, 127]. Проте перший варіант протримався у репертуарі недовго.

У 1986 р. у співпраці з відомим українським поетом Р. Кудликом композитор Б.-Ю. Янівський представив другий варіант мюзиклу, постановку якого на сцені Львівського Театру юного глядача ім. М. Горького здійснив режисер П. Колісник.

Театральні критики особливо відмічали: легкість сприйняття вистави глядачем; наділення персонажів рисами людських характерів, що підкреслювалося цікавим режисерським ходом – виконавці з'являлися на сцені в масках, які потім розміщували на заднику, граючи без них [1, 78–79]; прототиповість героїв мюзиклу (Лев уособлював Царя Франца-Йосифа, Вовк Неситий – австрійського вояку, який вийшов у відставку, Лис – священника, Цап – суддю та ін.); сценографію, вирішену в напрямку умовного позначення місця дії художником В. Фуриком (різноманітні за формою і розміром плетені кошики, що слугували і житлом звірів і пастками, а також великий плетений задник у формі тину), застосуванні засобів зовнішньої виразності, зокрема пластики і міміки акторів з метою акцентування на характері свого персонажа [6, 4].

Актори – Є. Бжезинський (Цап), С. Кустов (Лис Микита), О. Кузьменко (Лев), Л. Уманцева (Мавпа Фрузя), Р. Біль (Вовк Неситий), С. Глова (Барсук Бабай), М. Данильєва (Левиця), Б. Тріус (Кіт Мурлика), В. Юрченко (Ведмідь Бурмило) та ін. співали наживо під записану музику, а пісні не стільки сприяли логічному продовженню сюжетних колізій, скільки сприяли більшому розкриттю характеристик персонажу: «для кожного персонажа Б.-Ю. Янівський писав окрему партію, творив яскраві мелодії, чітко вимальовуючи характери персонажів» [11, 132]. Водночас, на думку Х. Новосад-Лесюк, роль музичного матеріалу в розвитку сюжету в цій постановці було представлено у «пісні знайомстві Лиса (С. Кустов) і Мавпи Фрузі (Л. Уманцева), дуєті Кота (Б. Тріус) і Лиса

(С. Кустов), Лева (О. Кузьменко) і Левиці (М. Данильцева) тощо» [5, 606].

На думку музикознавців, творчою роботою в процесі створення вистави «Лис Микита», Б.-Ю. Янівський посприяв впровадженню на вітчизняну сцену нового для українського театру жанру мюзиклу: «завдяки введенню в музичну партитуру вистави елементів різних музичних стилів, засобів, зворотів, які вдало характеризують персонажів, композитор наближував форму музичної партитури вистави до мюзиклу. В подальшій своїй творчості композитор продовжував експериментувати в цьому жанрі» [11, 133].

Варто зауважити, що Б.-Ю. Янівський продовжив активно експериментувати в жанрі мюзиклу, що призвело до створення одного з найвідоміших «яскравих творчих досягнень композитора, в якій він максимально наблизився до жанру мюзиклу» [11, 133] – твору «Том Соєр». Його постановку в творчій співпраці з режисером М. Лукавецьким було здійснено на сцені Першого українського театру для дітей та юнацтва в 1990 р. На думку театрознавців, «саме завдяки вдалій інсценізації їм вдалося досягнути плавних переходів між прозовими діалогами персонажів і піснями у віршованій формі, що зрозуміло зі збереженого режисерського примірника театрального тексту» [5, 608]. Театральні критики писали надзвичайно схвальні рецензії, акцентуючи на тому, що «...мюзикл «Том Соєр» у постановці гол. режисера театру Лукавецького заслуговує найвищої похвали, як заслуговує на неї і всі акторська група (...) легкість, щирість, емоційність виконання захопили і тримали глядача в напруженому взаємозв'язку зі сценою від першої до останньої хвилини... в театрі ми відкрили прекрасний осередок української культури» [3].

Дослідники акцентують увагу на наступних характеристиках постановки: яскраво виражена музична драматургія, що розкриває сюжет і характер персонажів; наявність наскрізної музики, що звучала практично без зупинки (шістдесят один музичний номер) як ілюстрація сценічної дії та супровід словесних діалогів; створенні композитором музики в стилі бродвейських мюзиклів; наявності багатьох масових сцен [5, 608].

Варто зауважити, що О. Колубаєв відносить до мюзиклів, написаних Б.-Ю. Янівським наступні твори: «Незвичайні пригоди в країні ігор», «Довбушів топірець», «Дві Іванки», «Чари правдивої пісні» «Лис Микита» (1980) і «Перстень спокуси» за

казками І. Франка; «Всі миші люблять сир» (1987), «Том Соєр», «Білосніжна і сім гномів» (1990-1993 рр.), «Хоробрий півник» [4, 49]. Проте в наукових працях і публікаціях інших українських науковців вони визначаються як «музичні вистави «Лис Микита» (лібрето Р. Кудлика за казкою І. Франка), «Том Соєр» (лібрето М. Петренка за повістю Марка Твена), «Білосніжка та сім гномів» (лібрето М. Петренка за казкою братів Грімм), «Перстень спокуси» (лібрето Р. Кудлика за казкою І. Франка «Без праці»); опера-казка «Хоробрий півник» (за мотивами п'єси Н. Забіли «Коли зійде місяць»)» [2, 75].

Єдиної думки вітчизняні музикознавці дотримуються щодо визначення великої музичної феєрії «Срібна павутина», акцентуючи на тому, що вона «має підстави вважатися першим національним мюзиклом, бо містила 120 музичних номерів для хору, балету, солістів, ансамблів та естрадно-симфонічного оркестру» [4, 49; 2, 74].

У 1982 р. український композитор С. Бедусенко створив дитячий мюзикл «Ковбаска, Боцман та інші» (власне лібрето за інсценуванням Л. Закошанської повісті А. Ліндгрена «Ми на острові Сальткрока»), про пригоди дванадцятирічної дівчинки Червен Гранквіст – Колбаски, її сенбернара Боцмана, кролика Юкке, Стіна, Пелле та дорослих членів родини Мількерсонов, які під час літніх канікул опиняються на вигаданому острові Сальткрока та родини Гранквістів, які мешкають на цьому острові.

Невдовзі, у 1984 р., композитор закінчив роботу над дитячим мюзиклом «Барвінок і весна» за казкою відомого українського дитячого поета Б. Чалого про пригоди хороброго Барвінка, меткого Коника Дзвоника і їх розумної подружки Ромашки.

Провідними розбудовниками жанру мюзиклу загалом і дитячого мюзиклу зокрема в Україні стали композитори І. Поклад та С. Бедусенко.

У творчій співпраці з поетом і драматургом О. Вратарьовим І. Поклад створив дитячі мюзикли «Троє. Обоє-рябоє», «Пеппі Довгапанчоха», «Той, хто з неба впав», «Порося, яке співає», «Чарівник країни Оз», «Дівчина-птаха», «Як козаки змія приборкували» та ін.

Автором багатьох популярних і на сучасному етапі розвитку сценічного мистецтва дитячих мюзиклів є український композитор С. Бедусенко. Серед інших назвемо: «Аладдін» лібрето С. Бедусенка за п'єсою Я. Стельмаха, «Королівство кривих дзеркал» лібрето А.

Тихомирова за В. Губаревим, «Кицькин дім» лібрето С. Бедусенка за С. Маршаком, «Чари проти дракона» лібрето Ю. Федорова за п'єсою А. Войтишенко та ін.

1980–1990-ті рр. – період, що характеризується поглибленим дослідженням структури західного мюзиклу і водночас специфікацією його особливостей з метою пристосування до вітчизняних традицій музичного, драматичного та музично-драматичного театру, а головне – до вираження в дитячому мюзиклі національної ідеї.

Постановки дитячого мюзиклу на сценах українських театрів характеризуються органічним та складним поєднанням драматургічних, музичних, пластичних і поетичних виражальних засобів в рівнозначному співвідношенні. Складності виконавського аспекту пов'язані зі специфікою професійних компетенцій акторів: підготовлені відповідно до специфіки музичного або драматичного театру, виконавці зазвичай не мали хореографічної підготовки, що ускладнювало досягненню необхідного жанрового синтезу вербальних, пластичних, музичних та хореографічних засобів виразності з метою репрезентації цілісного художнього образу. При цьому значна увага приділялася розкриттю характерів персонажів засобами зовнішньої виразності.

Висновки. Процес інтегрування жанру мюзиклу в українське сценічне мистецтво останньої третини ХХ ст. відбувався відповідно до своєрідності тогочасного соціокультурного простору, суспільно-політичних подій та мистецьких тенденцій. Творче переосмислення змістових та структурних особливостей західного жанрового інваріанта в 60–90-ті рр. ХХ ст. стало основою формування національного українського дитячого мюзиклу як фактору інтернаціоналізації світової музично-сценічної культури. Разом з тим, формування українського дитячого мюзиклу пов'язане з процесом націоналізації жанру, свідченням чого є спирання лібрето на сюжети з народного фольклору і традиційної української культури, привнесення традиційних принципів і прийомів, властивих сценічному мистецтву України.

Особливості формування та подальшого розвитку дитячого мюзиклу в Україні зумовлювалися творчими пошуками вітчизняних композиторів (Б.-Ю. Яновського, І. Поклада, С. Бедусенка, Ж. та Л. Колодубів, Є. Лапейка, О. Коломійцева, А. Бондаренка та ін.).

Створені у 1960–1990-ті рр. вітчизняними композиторами дитячі мюзикли дозволяють говорити про переосмислення західного архетипу жанру та початок формування національного українського мюзиклу.

Література

1. Бічуя Н. «Лис Микита» на сцені. Жовтень. 1988. №5(523). С. 78–79.
2. Голубінка Х. Постать Богдана-Юрія Янівського у світлі періодичних видань. *Українська музика*. 2017. № 4 (26). С. 71–79.
3. Гордасевич Б. Театральна увертюра. Літературний Львів. Львів. 1992. 3 груд.
4. Колубаєв О. Джерела пісенної творчості Богдана-Юрія Янівського. *Студії мистецтвознавчі*. Київ : Вид-во ІМФЕ, 2008. № 4. С. 46–51.
5. Новосад-Лесюк Х. Становлення жанру мюзиклу на Львівській сцені (1986–1990). *Грааль науки*. 2022. № 11. URL: <https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/grail-of-science/article/view/18026> (дата звернення : 12.09.2022).
6. Рябокобыленко С. А кто под маской? : «Лис Микита» Івана Франко в Театре юного зрителя им. М. Горького. *Львовская правда*. 1986. 5 септєбря. № 173. С. 4.
7. Уманець О. В. Музична культура України другої половини ХХ століття. Харків : Регіон-інформ, 2003. 188 с.
8. Харченко М. В., Крипчук М. В. Режисерські технології при створенні сучасних дитячих мюзиклів. *Актуальні дискурси мистецтва естради: традиції та європейська інтеграція* : матер. Всеукр. наук. конф. наук.-педаг. прац., доктор., аспір., здоб., магістр. та студ. (с. 80–84). Київ : КНУКіМ, 2021.
9. Шевельова О. В. Сучасний дитячий мюзикл «Жаба Маша» О. Спіліоті в контексті субкультури молодого покоління. *Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського*. 2022. № 1 (54). С. 149–161.
10. Щукіна Ю. П. Еволюція театру оперети в контексті сценічної культури України другої половини ХХ – початку ХХІ ст.: жанровий аспект : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : 26.00.01 / НАН України, Ін-т мистецтвознавства, фольклористики та етнології. М. Т. Рильського. Київ, 2021. 20 с.
11. Янкевич М. Музика Б.-Ю. Янівського до «Лиса Микити»: спроба мюзиклу. *Просценіум*. 2021. Вип. 35–37. С. 126–133.

References

1. Bichuya, N. (1988). "Mykyta's fox" on stage. October. No. 5(523). pp. 78–79 [in Ukraine].
2. Golubinka, H. (2017). The figure of Bohdan-Yuriy Yanivskyi in the light of periodicals. *Ukrainian music*. No. 4 (26). pp. 71–79 [in Ukraine].
3. Gordasevych, B. (1992). *Theatrical Overture*. Literary Lviv. December 3. [in Ukraine].

4. Kolubaev, O. (2008). Sources of song creativity of Bohdan-Yuriy Yanivskyi. Art studies studios. No. 4. pp. 46–51 [in Ukraine].

5. Novosad-Lesyuk, H. (2022). Formation of the musical genre on the Lviv stage (1986–1990). The grail of science. No. 11. URL: <https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/grail-of-science/article/view/18026> [in Ukraine].

6. Ryabokobylenko, S. (1986). And who is under the mask? : "Mykyta's Fox" by Ivan Franko in the Theater of the Young Spectator named after M. Gorky. Lviv Pravda. September 5. No. 173. P. 4 [in Russian].

7. Umanets, O. V. (2003). Musical culture of Ukraine of the second half of the 20th century. Kharkiv: Region-inform [in Ukraine].

8. Kharchenko, M. V., Krypchuk, M. V. (2021). Directing technologies in the creation of modern children's musicals. Current discourses of stage art: traditions and European integration: materials of the All-Ukrainian scientific conference of scientific and pedagogical workers, doctoral students, post-graduate

students, candidates, master's students and students, (pp. 80–84). Kyiv: Ed. KNUKiM center [in Ukraine].

9. Shevelyova, O. V. (2022). Modern children's musical "Masha the Frog" by O. Spilioti in the context of the subculture of the young generation. Journal of the National Music Academy of Ukraine named after P.I. Tchaikovsky. No. 1 (54). pp. 149–161 [in Ukraine].

10. Shchukina, Yu. P. (2021). The evolution of the operetta theater in the context of the stage culture of Ukraine in the second half of the 20th - beginning of the 21st century: genre aspect. Ph. D thesis. Kyiv : NAS of Ukraine, Institute of Art History, Folklore and Ethnology. M. T. Rylskyi [in Ukraine].

11. Yankevich, M. (2021). Music by B.-Yu. Yanivskyi to "Mykyta's Fox": an attempt at a musical. Proscenium. Issue 35–37. pp. 126–133 [in Ukraine].

*Стаття надійшла до редакції 20.04.2023
Отримано після доопрацювання 22.05.2023
Прийнято до друку 29.05.2023*